

Töösad ja –ülesanded

Lisa 1

Metsanduse spetsialist, tase 5 inventeerib metsa, planeerib ja korraldab metsamajanduslikke töid: metsakasvatamine, puiduvarumine, puidu vedamine, puidu hakkimine ja metsaparandus.

Metsanduse spetsialist suhtleb töövõtjatega, klientidega ja koostööpartneritega.

Metsanduse spetsialisti kutse sisaldab metsur, tase 4 kompetentse.

	Töösad ja -ülesanded	Raietöoline, tase 3	Forvarderioperaator, tase 4	Harvesterioperaator, tase 4	Metsur, tase 4	Metsanduse spetsialist, tase 5
1	Hooldus- ja uuendusraie tegemine					
1.1	Metsamasina juhtimine		juhib forvarderit, arvestades looduslike tingimusi;	juhib harvesteri, arvestades looduslike tingimusi;		
1.2	Raielangi õigsuses ja ohutuses veendumine	veendub raielangi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS- seadet;	veendub raielangi, kokkuveotee ja laoplatsi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet;	veendub raielangi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet;	veendub raielangi õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet;	
1.3	Järkamisfaili koostamine			koostab järkamisfaili, kasutades harvesteri arvutit, kasutusjuhendit ja tootmisülesannet;		
1.4	Metsakasvatuslik puude valimine	valib kasvama jäävad puud lähtudes metsakasvatuslikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm);		valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatuslikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm);	valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatuslikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm);	
1.5	Puidu sortimendi tootmine	toodab puidu sortimendi vastavalt tootmisülesandes esitatud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele, kasutades kettsaagi;		toodab puidu sortimente vastavalt tootmisülesandes esitatud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele;	toodab puidu sortimendi vastavalt tootmisülesandes esitatud kvaliteedi- ja parameetrite nõuetele, kasutades kettsaagi;	
1.6	Puidu sortimendi mahu hindamine				hindab puidu sortimendi mahtu, lähtudes mõõtmisest ja mahumääramise meetoditest;	
1.7	Puidu rinnaspindala hindamine				hindab kasvava metsa rinnaspindala, kasutades relaskoopi;	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

1.8	Toodangu raporti väljastamine			väljastab toodangu raporti, kasutades harvesteri arvutit;	
1.9	Harvesteri kontrollmõõtmise tegemine			teeb harvesteri kontrollmõõtmist, kasutades kalibreerimisklupet ja mõõdulinti ning järgides tarkvara juhiseid;	
1.10	Elektroonsete andmete vastuvõtmine ja edastamine			võtab vastu ja edastab elektroonilisi andmeid, lähtudes tööülesandest;	
1.11	Säästvate töövõtete kasutamine		kasutab forvarderiga töötamisel säästvaid töövõtteid, lähtudes töökeskkonna ja -ohutusnõuetest;	kasutab harvesteriga töötamisel säästvaid töövõtteid, lähtudes töökeskkonna ja -ohutusnõuetest;	
1.12	Puidu ja töö kvaliteedi hindamine	hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest.	hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest.	hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest.	hindab puidu ja töö kvaliteeti, lähtudes tööülesandest.
1.13	Puidu sortimendi sorteerimine, kokku vedamine ja virnastamine		sorteerib, veab kokku ja virnastab puidu sortimendid, lähtudes tootmisülesandest;		
1.14	Puidu paigutamise planeerimine laoplatsil		planeerib laoplatsil puidu paigutamist, lähtudes laoplatsi eripärast, puidu sortimentide arvust ja kogusest;		
1.15	Koorma/puidu koguse hindamine	hindab puidu kogust, lähtudes puidu parameetritest;	hindab koorma kogust, lähtudes parameetritest;		
1.16	Kokkuveetud koguse arvestuse pidamine		peab kokkuveetud koguste arvestust, lähtudes kokkuveetud koormate kogustest;		
1.17	Kettsae hooldamine	hooldab kettsaagi vastavalt vajadusele lähtudes kasutusjuhendist;			hooldab kettsaagi, lähtudes kasutusjuhendist;
1.18	Meeskonna töö juhendamine ja kontrollimine hooldus- ja uuendusraiel				juhendab ja kontrollib meeskonna tööd hooldus- ja uuendusraiel, lähtudes etteantud nõuetest;
2	Forvarderi/harvesteri seadistamine ja korrashoid				
2.1	Korrasoleku jälgimine		1) jälgib forvarderi korrasolekut, järgides kasutusjuhendit;	1) jälgib harvesteri korrasolekut, järgides kasutusjuhendit;	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

2.2	Parameetrite sobivateks seadistamine		2) seadistab forvarderi parameetrid sobivateks, arvestades ergonoomiat ja töö iseloomu;	2) seadistab harvesteri parameetrid sobivateks, arvestades ergonoomia ja töö iseloomuga;		
2.3	Mehaaniliste, elektriliste ja hüdrauliliste rikete määratlemine		3) määratleb forvarderi mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked, lähtudes kasutusjuhendist;	3) määratleb mehaanilised, elektrilised ja hüdraulilised rikked, lähtudes kasutusjuhendist;		
2.4	Remondi vajaduse määratlemine		4) määratleb forvarderi remondi vajaduse, lähtudes kasutusjuhendist ja võimalusel kõrvaldab rikked oma pädevuse piires;	4) määratleb remondi vajaduse, lähtudes kasutusjuhendist ja võimalusel kõrvaldab rikked oma pädevuse piires;		
2.5	Regulaarse tehnohoolduse tegemine		5) teeb forvarderi regulaarset tehnohooldust, lähtudes kasutusjuhendist ja ohutusnõuetest;	5) teeb regulaarset tehnohooldust, lähtudes kasutusjuhendist ja ohutusnõuetest;		
2.6	Hooldus- ja remondijätmete käitlemine		6) käitleb hooldus- ja remondijätmeid, lähtudes keskkonnanõuetest.	6) käitleb hooldus- ja remondijätmeid, lähtudes keskkonnanõuetest.		
3	Metsauuenduse rajamine					
3.1	Taimede vedamine ja säilitamine	1) veab ja säilitab taimi, arvestades taimetüüpi ja säilitusnõudeid;			1) veab ja säilitab taimi, arvestades taimetüüpi ja säilitusnõudeid;	
3.2	Metsauuendusmaterjali kvaliteedi hindamine	2) hindab visuaalselt metsauuendusmaterjali kvaliteeti ja valmistab taimed istutamiseks ette, lähtudes taimetüübist;			2) hindab visuaalselt metsauuendusmaterjali kvaliteeti ja valmistab taimed istutamiseks ette, lähtudes taimetüübist;	
3.3	Metsauuenduste rajamine	3) rajab metsauuendust, arvestades uuendatava ala tingimusi ja metsauuendusmaterjali tüüpi;			3) rajab metsauuendust, arvestades uuendatava ala tingimusi ja metsauuendusmaterjali tüüpi;	
3.4	Töö kvaliteedi hindamine	4) hindab töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust, lähtudes tööülesandest (taimede kinnitustugevus pinnases, istutussügavus, istutuskoha valik, istutuse algthiedus).			5) hindab töö kvaliteeti ja nõuetele vastavust, lähtudes tööülesandest (taimede kinnitustugevus pinnases, istutussügavus, istutuskoha valik, istutuse algthiedus).	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

3.5	Meeskonna töö juhendamine ja kontrollimine metsauuenduse rajamisel				4) juhendab ja kontrollib meeskonna tööd metsauuenduse rajamisel, lähtudes etteantud nõuetest;	
4	Metsauuenduse hooldamine ja valgustusraie tegemine					
4.1	Tööala õigsuses ja ohutuses veendumine	1) veendub tööala õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet;			1) veendub tööala õigsuses ja ohutuses, kasutades kaarti ja/või GPS-seadet;	
4.2	Metsakasvatustlik puude valimine	2) valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm);			2) valib kasvama jäävad puud, lähtudes metsakasvatustlikust eesmärgist (puude kasvutingimuste parandamine, tulevikupuistu koosseisu kujundamine, optimaalse puude vahekauguse tagamine jm);	
4.3	Puistu koosseisu kujundamine	3) raiub tulevikupuistu koosseisu mittesobivad puud, kasutades võsa- või kettsaagi, vältides kasvamajäävate puude vigastamist;			3) raiub tulevikupuistu koosseisu mittesobivad puud, kasutades võsa- või kettsaagi, vältides kasvamajäävate puude vigastamist;	
4.4	Võsa- või kettsae hooldamine	4) hooldab võsa- või kettsaagi, lähtudes kasutusjuhendist;			4) hooldab võsa- või kettsaagi, lähtudes kasutusjuhendist;	
4.5	Töökaliteedi hindamine	5) hindab töö kaliteeti, arvestades tulevikupuistuks sobilike puude kaliteeti, nende arvu hektaril ja vahekaugust ning töö nõuetele vastavust lähtudes tööülesandest.			6) hindab töö kaliteeti, arvestades tulevikupuistuks sobilike puude kaliteeti, nende arvu hektaril ja vahekaugust ning töö nõuetelevastavust, lähtudes tööülesandest.	
4.6	Meeskonna töö juhendamine ja kontrollimine metsauuenduse hooldamisel ja valgustusraiel				5) juhendab ja kontrollib meeskonna tööd metsauuenduse hooldamisel ja valgustusraiel, lähtudes etteantud nõuetest;	
5	Juhtimine ja majandamine					

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

5.1	Kaastöötajate juhendamine ja nõustamine				1) juhendab ja nõustab kaastöötajaid, lähtudes etteantud nõuetest, arvestades töö iseloomu ja keerukust;	
5.2	Töölõigu sujuva toimimise korraldamine				2) korraldab töölõigu sujuva toimimise, lähtudes juhistest, juhtides tähelepanu vajalikele muudatustele;	
5.3	Koostööpartneritega kokkulepete sõlmimine				3) sõlmib kokkuleppeid koostööpartneritega oma pädevuse piires, kasutades vajalikke dokumente vastavalt ettevõtte töökorraldusele ja õigusaktide nõuetele.	
6	Metsa korraldamine					
6.1	Metsas orienteerumine					1) orienteerub metsas, lähtudes kaardiandmetest;
6.2	Metsaeraldiste kaardistamine					2) kaardistab takseertunnuste põhjal metsaeraldisi, kasutades selleks topograafilist materjali;
6.3	Metsa inventeerimine					3) inventeerib metsa, kasutades metsainventeerimise töövahendeid (näit kõrgusmõõtja, juurdekasvupuur, talmeeter, relaskoop jt);
6.4	Pikaajaliste metsamajanduslike tegevuste kavandamine					kavandab pikaajalisi metsamajanduslikke tegevusi, lähtudes metsa takseertunnustest ja metsa seisukorrast.
7	Metsamajanduslike tööde korraldamine					
7.1	Metsauuenduse planeerimine ja kavandamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine					1) planeerib ja korraldab metsauuenduse rajamist, lähtudes metsakasvukohatüübist ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, arvestades etteantud nõudeid;

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

7.2	Metsauuenduse hooldamise ja valgustusraie planeerimine ja korraldamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine				2) planeerib ja korraldab metsauuenduse hooldamist ja valgustusraiet, lähtudes metsakasvukohatüübist ja takseertunnustest ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, arvestades etteantud nõudeid;
7.3	Hooldusraie planeerimine ja korraldamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine				3) planeerib ja korraldab hooldusraiet, lähtudes takseertunnustest ja puidu sortimendi kvaliteedinõuetest ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, arvestades etteantud nõudeid;
7.4	Uuendusraie planeerimine ja korraldamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine				4) planeerib ja korraldab uuendusraiet, lähtudes takseertunnustest ja puidu sortimendi kvaliteedinõuetest ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, arvestades etteantud nõudeid;
7.5	Puidu sortimendi kvaliteedi hindamine				5) hindab puidu sortimendi kvaliteeti, lähtudes kvaliteedinõuetest;
7.6	Puidu sortimendi mahu hindamine				6) hindab puidu sortimendi mahtu, lähtudes erinevatest mõõtmise ja mahumääramise meetoditest;
7.7	Kasvava metsa rinnaspindala hindamine				7) hindab kasvava metsa rinnaspindala, kasutades relaskoopi;
7.8	Laoarvestuse pidamine				8) peab laoarvestust, lähtudes puidu sortimendi kvaliteedist, mahust ning laoliikumiskannetest;
7.9	Puidu veol ja hakkimisel logistiliste lahenduste planeerimine				9) planeerib puidu veol ja hakkimisel logistilisi lahendusi, arvestades lähte- ja sihtkohata ning laoplatside asukohti ja teedevõrgustikku;
7.10	Metsakuivendustööde planeerimine ja korraldamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine				10) planeerib ja korraldab metsakuivendustöid ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, lähtudes projektidest ja hoolduskavadest;

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

7.11	Metsateede ehitamise ja hooldamise planeerimine ja korraldamine ning tehtud tööde kvaliteedi hindamine					planeerib ja korraldab metsateede ehitamist ja hooldamist ning hindab tehtud tööde kvaliteeti, lähtudes projektidest ja hoolduskavadest.
	Läbivad tööosad	Raietöoline, tase 3 kutset läbiv kompetents	Forvarderioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	Harvesterioperaator, tase 4 kutset läbiv kompetents	Metsur, tase 4 kutset läbiv kompetents	Metsanduse spetsialist, tase 5 kutset läbiv kompetents
1	Eesmärkide püstitamine ja tegevuste planeerimine					püstitab selged eesmärgid, planeerib tegevusi ja arvestab võimalike muutustega;
2	Tootmisprotsessi jälgimine					jälgib tootmisprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;
3	Analüüsimine ja organiseerimine					analüüsib tootmisprotsessiga seonduvat teavet; organiseerib ressursse ülesannete täitmiseks; langetab kiireid ja selgeid otsuseid ka mittetäieliku info alusel (ka riskid ja riski sisaldavad otsused);
4	Vastutamine					vastutab enda ja oma töörühma tööülesannete täitmise eest;
5	Meeskonnatöö	mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuvedu, väljavedu ja sortimendi kasutuse eesmärgist – ning osaleb meeskonnatöös;	mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuveo, väljaveo ja sortimendi kasutuse eesmärgist – ning osaleb meeskonnatöös;	mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuveo, väljaveo ja sortimendi kasutuse eesmärgist – ning osaleb meeskonnatöös;	mõistab oma osa puiduvarumise tehnoloogilises ahelas – raie, kokkuvedu, väljavedu ja sortimendi kasutuse eesmärki;	<u>teeb koostööd klientide ja koostööpartneritega;</u>
6	Töövahendite ja materjalide säästlik kasutamine	kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides;	kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides; pakub välja töötavaid uuendusi;	kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides; pakub välja töötavaid uuendusi;	kasutab materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides;	<u>kujundab töötajate vastutustundlikku suhtumist keskkonda;</u>
7	Oma tegevuse korraldamine				korraldab oma tegevust ja kohandab enda käitumist vastavalt olukorrale, mõistab oma panust ettevõttes;	

ESF programm „Kutsete süsteemi arendamine“

8	Meeskonnatöös osalemine				osaleb tulemuslikult meeskonnatöös ning suhtleb viisakalt klientide ja kolleegidega;	
9	Enesetäiendamine				täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;	täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid;
10	Ohufaktorite hindamine ja keskkonnakaitse	hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloigis ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks;	hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloigis ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks;	hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloigis ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks;	hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning teisi tööga kaasneva võivaid riske oma tööloigis ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks;	hindab ohufaktoreid; väldib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuse tekkimist ning võtab kasutusele abinõud riskide maandamiseks, oskab käituda ohuolukordades (nt metsapõleng), annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi ja kutsus professionaalse abi;
11	Töökeskkonna ja tööohutuse järgimine	järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid;	järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid;	järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid;	järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid;	
12	Õnnetusjuhtumi korral tegutsemine	annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, vajadusel kutsus professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale.	annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsus professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale;	annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsus professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale;	annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsus professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist tööandjale;	
13	Arvuti kasutamine		kasutab oma töös arvutit tasemel AO2 (vt lisa 1);	kasutab oma töös arvutit tasemel AO2 (vt lisa 1);	kasutab oma töös arvutit algtasemel: AO1-O4 ja internet AO7 (vt Lisa 2).	kasutab oma töös arvutit: AO1-AO5 ja AO7 (vt lisa 1);
14	Keelte kasutamine		kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2).	kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2).	suhtleb eesti keeles tasemel B1 (vt Lisa 1);	kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2).